

DRIEPAS

Verenigingsblad van de Historische Kring Duiven-Groessen-Loo

Jaargang 28 nr.1 maart 2011

In dit nummer:

**Pioniers der
geschiedenis
van de
Liemers:
W. Zondervan**

**In gesprek
met:
Wim en
Corrie
Willemsen**

**Gravin van
Buren op reis**

**St. Antonius-
wijk in 't Loo**

**Havezathe -
Boerderij de
Ploen
in Duiven**

www.hkdgl.nl

Inhoudsopgave

In dit nummer:

Inhoudsopgave 2

Bij de voorpagina 2

Voorwoord 3

Colofon 3

Havezathe - boerderij de Ploen 4

Het uur van de waarheid 14

Recensie van Dr. J.B. Smit over het boek van Lied Deurvorst, Het uur van de waarheid.

Gravin van Buren op reis 16

Honderd twintig jaar geleden, op 31 maart, ontving de Duivense burgemeester een brief van de Commissaris des Konings in de provincie Gelderland met een vertrouwelijke inhoud.

St. Antoniuswijk 18

In gesprek met: 23

Wim en Corrie Willemsen.

Pioniers der geschiedenis van de Liemers (4) 26

In dit nummer aandacht voor Walter Zondervan, eerste streekarchivaris van De Liemers en Doesburg (1909-1980)

Verenigingsnieuws 29

Jaarprogramma 30

Wij stellen aan u voor 32

BC Thuve 35 jaar.

Bij de voorpagina

In dit nummer aandacht voor de bewoners/eigenaars en de historie van de Havezathe - boerderij de Ploen aan de Ploenstraat te Duiven.

Het artikel, van A.W.A. Bruins, is opgedeeld in een aantal stukken. Als eerste wordt de bewoningsgeschiedenis van de Ploen behandeld. Daarna volgt een chronologisch opsomming van de diverse regesten waarin de Ploen genoemd wordt. En er wordt afgesloten met de genealogische gegevens van de diverse families die op de Ploen gewoond hebben of eigenaar zijn geweest.

De foto op de voorkant is genomen op 20 januari 1999.

Geachte leden, abonnees,

Het 31e verenigingsjaar zijn we gestart met een gezellige bijeenkomst met bezorgers, werkgroepleden en bestuursleden in onze nieuw ingerichte vereniginglocatie op het Eilandplein. Waar de werkgroepen elke dinsdagavond hun werkzaamheden verrichten is de statische opstelling met een grote tafel in het midden veranderd zodat het prettiger werken is. De avond begon met een nieuwjaarswens en een uitleg over de veranderde opstelling. De tafels zijn anders neer gezet en er is een computerserver geplaatst. Hierop worden alle digitale bestanden van de werkgroepen veilig opgeborgen, ook wordt er automatisch een back-up gemaakt. Ook was er nog een rondleiding langs alle kasten en natuurlijk langs de nieuwe kastenwand met onze boeken. Verder werden er onder het genot van een hapje en drankje gezellige gesprekken gevoerd en kwamen hier zelfs nieuwe ideeën uit voort die in de loop van het jaar zullen worden uitgewerkt. Ook werd de nieuw opgerichte werkgroep Documentatie voorgesteld en werd uitleg gegeven over hun plannen.

De eerste presentatie over 200 jaar Burgerlijke Stand was zeer interessant maar werd helaas zeer matig bezocht. Onze tweede presentatie waarbij Carla Nijsen in samenwerking met de werkgroep Genealogie de presentatie van het boek "Mijn opa was een Mulder" verzorgde, was met zo'n 80 bezoekers zeer druk bezocht. Foto's van deze avond kunt u bekijken op onze website. Ook www.hkdgl.nl werd de laatste maanden zeer goed bezocht wat u kunt zien op de homepage.

Bij het samenstellen van dit eerste nummer van de 3e jaargang Driepas nieuwe stijl kwam de redactie voor de eerste keer in de problemen. Maar het waren luxe problemen want er moest worden gewikt en gewogen om zoveel mogelijk van de voorraad artikelen te kunnen plaatsen. Er was materiaal beschikbaar voor wel drie nummers en dan valt het niet mee om te kiezen. Maar gelukkig neemt de hoofdredacteur de eindbeslissing en ligt hier weer een goed gevarieerd nummer voor u en komt de rest van de artikelen in de volgende nummers aan bod. Graag wijzen wij u nog op de komende lezingen en activiteiten zoals de middag excursie naar de Hof te Dieren in mei en de voorafgaande lezing over de Duitse Orde en de connectie met de Commanderie van Sint Jan en diens grondbezit in o.a. Duiven, Groessen en 't Loo.

Wij wensen u veel leesplezier.

G. van Hunen
Voorzitter.

Driepas is een uitgave van de Historische Kring Duiven-Groessen-Loo en verschijnt drie a vier maal per jaar.

Losse nummers € 2,50.

Driepas is een begrip uit de bouwkunst: drie elkaar snijdende cirkels die samen een driehoek vormen, veelvuldig toegepast in gotische kerkvensters. In profane zin gebruikt als symbool voor de samenwerking van de kerkdorpen Duiven, Groessen en 't Loo.

Redactieadres:

*redactie@hkdgl.nl of
Eilandplein 302
6922 ER Duiven*

Redactie:

*C.M.J.M. van den Brink
F. Boekhorst
T. Kooy*

Bestuur:

bestuur@hkdgl.nl

Voorzitter:

G.H. van Hunen (0316-52 73 66)

Secretaris:

C.M.J.M. van de Brink (0316-28 46 80)

Penningmeester:

*T. Kooy (0316 -26 70 99)
Rabobank 315407484
Postbank 4923697*

Public Relations:

G.H. van Hunen

Lid:

Edith de Geest

Secretariaat:

*secretariaat@hkdgl.nl of
Eilandplein 302
6922 ER Duiven*

Oplage: 325 stuks

Het lidmaatschap van de Historische Kring kost €13,00 per jaar; het partner- of gezinslidmaatschap € 5,20 extra per jaar. Een abonnement op alleen de Driepas kost € 6,50 per jaar. Leden en abonnees buiten de gemeenten Duiven, Zevenaar en Westervoort betalen € 3,50 als bijdrage in de verzend- en portokosten.

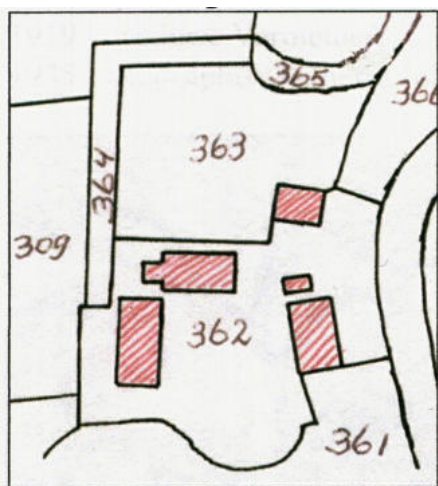
Opzeggen van lidmaatschap of abonnement uitsluitend schriftelijk voor 1 december van het lopende jaar. Uit de uitgave mag niets worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming vooraf en zonder bronvermelding.

volgt verkoop van de Ploen aan Reinhardt von Hymmen, Kleefs regeringsraad.

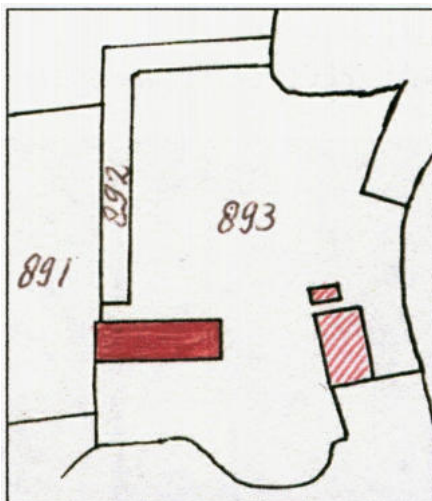
In de Ambtsatlas van 1735 2) (folio 37 nr. 13) wordt het goed *Hoff die Plonn* genoemd, met als eigenaresse Frau von Hymmen, het geheel is dan groot: huis, 2 schuren, erf, gracht en boomgaard, totaal 2 morgen en 120 roeden. Tot 1778 wordt dit goed verpacht aan Aleven die bij de verkoop van de Ploen in dat jaar naar Westervoort vertrekt. De eigenaresse, die tevens de bewoonster wordt, is douairière Von Hertefeldt en door vererving komt het op Von Bothmer, wethouder van Duiven. Ook de boerderij die ernaast is gelegen en dan door Derk Hageman wordt gepacht, behoort aan Von Bothmer toe. Het register van de Grote Liemerse Schouwpolder uit 1786 3) (onder nummer 1674) beschrijft als eigenaar van het *Huis Ploen*, Heer Von Hertefeldt en bij die zelfde Polder in 1810 baron Von Bothmer, huis, tuin en plaats zijn dan samen 2 morgen en 125 roeden. Het Kadaster deelt het in 1832 in bij sectie

A, de Eng, pachtboerderij onder nummer 356, huis en erf belast voor f 27,- en de havezathe Ploen nummer 362 belast voor f 180,-, eigenaar is dan Carel Frederik baron von Bothmer en bewoner is dan de rentmeester Jan Frederik Klein. In 1836 wordt het goed, inclusief de pachtboerderij, verkocht aan Augustus Everhardus Daniëlus Fredericus baron van Voorst tot Voorst, (* 11.05.1841, +15.10.1933) douairière en jonkheer A. van der Heijden van *Suideras* te Warnsveld. Het oude herenhuis Ploen is in 1893 vervangen door een pachtboerderij en in de jaren 1896, 1908, 1914 en 1922 uitgebreid met aanbouw, schuren en stallen.

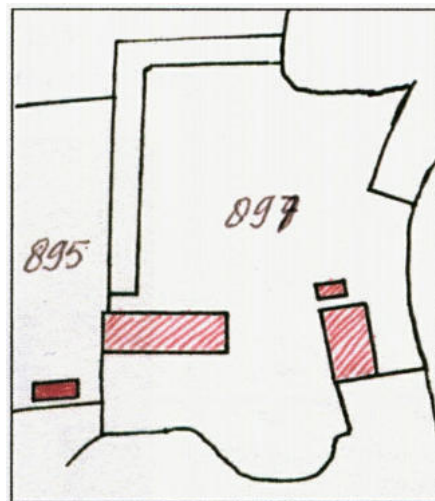
Vervolgens komt de Ploen in 1936 in handen van jonkheer mr. Charles Joseph Marie Ruijs de Beerenbrouck, minister van Staat en wonende op *Suideras* te Warnsveld. Hij kocht het goed aan van Theodora Johanna Vermeulen, landbouwster en weduwe van Johannes Henricus Verhoeven. In 1966 is het eigendom van jonkvrouw M.J.A. van Nispen tot Sevenaer, geboren Ruijs de Beerenbrouck.

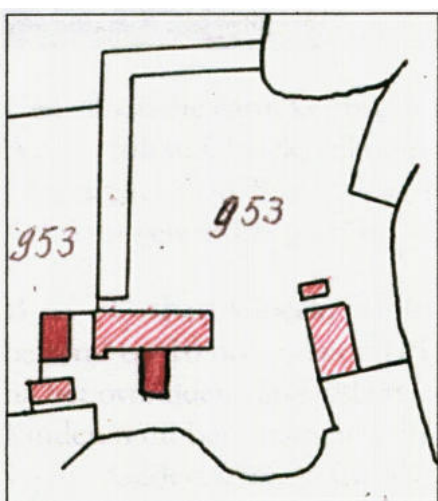
Situatie in 1832

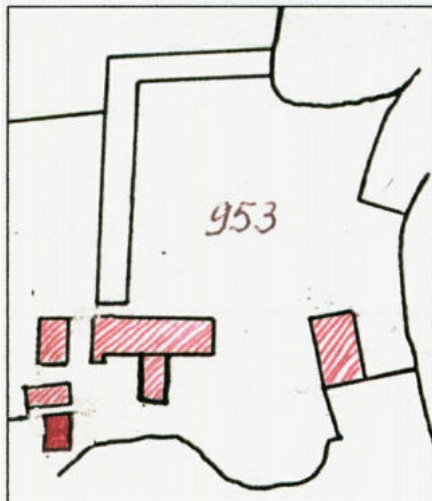
Sloop en herbouw in 1893.

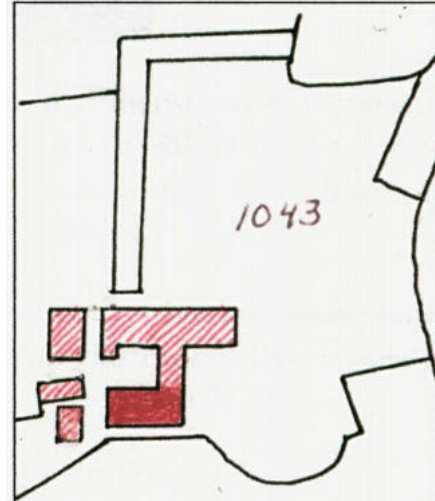
Bouw van een schuur in 1896.

Bouw schuur en aanbouw in 1908.

Bouw en sloop schuur in 1914.

Sloop en aanbouw in 1922.

Jaar	bewoners	Wijk/huisnummer (jaartal)
1392	Riquyn van Berentrade (ridder)	
<1440	Johan Cloeck (overl. 1440)	
1475	Gijsbert Cloeck (overleden ca. 1501)	
1505	Gadert Cloeck (overleden ca. 1563)	
1563	Wessel Cloeck (overleden 1608)	
1608	Gerlach Smullingh (overleden 1633)	
1633	Henrich Smullingh (overleden 1643)	
1643	Johan Smullingh (overleden 1702) en Theodorus de Ruyter	
1700	Hermannus Hagdorn (pachter) 1710 Von Hymmen (eigenaar)	
1770	Alof Aleven (pachter van Ploen)	1769/1787 huis ongenummerd (bij nr.27)
1778	Douairière Von Hertefeldt	1778/1780 huis ongenummerd (bij nr.27)
1781	Heer Von Hertefeldt (eigenaar)	1781/1807 huis ongenummerd (bij nr.27)
1810	Carl F. von Bothmer (eigenaar)	D36 (1810/1822); D37 (1823/1825)
1817	Lambert Nooy (bouwmeester op Ploen)	
1825	Jan Frederik Klein	D37 (1825/1831)
1834	Willem Rademaker	D37 (1834/1835)
1835	Christiaan Rademaker	D37 (1835/1849)
1840	A.E.D.F. baron van Voorst tot Voorst	D37 (1840/1851, 1861/1879)
1858	C.L.C.W. Picke	D37 (1858/1860)
1880	Johannes Bernardus Peters	D57 (1880); D87 (1890/1893) naar Amerika
1894	Johannes Hendrikus Verhoeven	D87 (1894); D107 (1900); D124 (1912)
1919	weduwe Vermeulen	D125 (1919); D151 (1935)
1935	Rudolphus Reinerus Joh. Verhoeven	D151 (1935); Ploenstraat 15 (1956)

Op de volgende pagina's volgt een opsomming van regesten van volontaire- en tinsprotocollen betreffende de havezathe Ploen te Duiven.

Een regest is een korte samenvatting van de inhoud van een oorkonde, in dit geval een volontaire- of tinsprotocol. Volontaire protocollen maken onderdeel uit van het Oud-Rechterlijk Archief.

Tegenwoordig zouden we voor deze zaken, boedelscheidingen, huwelijkse voorwaarden, leningen, onroerendgoed transacties, testamenten en voogdijregelingen naar de notaris gaan.

In de teksten komen een aantal woorden/zinnen voor die tegenwoordig niet meer gebruikt worden.

tinsprotocollen	<i>Register met notulen waarin de belasting, schatting, pacht, rente van een goed opgeschreven is.</i>
tinsplichtig	<i>Goed waarover een belasting, schatting, pacht of rente betaald moet worden.</i>
magescheid	<i>boedelscheiding</i>
schultis	<i>bestuursambtenaar die meestal hoofd was van het gerecht en de politie in een stad of een district, met name als openbaar aanklager.</i>
gecasseerd	<i>nietig of ongeldig verklaard</i>
geroyeerd	<i>vervallen verklaard</i>
cessie/cedeert/gecedeerd	<i>afstand doen van</i>
strepeltje	<i>smalle strook land</i>
verbinden wegens schuld	<i>iets in onderpand geven</i>